

mangt og hvat

Til yrking nr. 1 sum vit nevndu »Hann stendur har frammi« er ekki nógv annað frætt, uttan tað, sum blaðstjórin á Dimmalætting (-n) skrivur 29/1 í »Dimmu«.

Har verður sagt, at sangurin sum verður sungin á plátuni hjá »Samgonguni« er um 25 ára gamal, og sagt verður at Carl W. Fossá hevur gjørt lagið.

Hetta er uttan iva púra rætt, og hevur ongantíð verið ætlanin at skýra sangin hjá »Samgonguni« eitt plagiat (eftirlitning).

Men tað sýnist, sum okkurt hevur »kiksað«, tí blaðstjórin sigur at sangurin eitur »Nú lágt yvir hav« (byrjunn-anarreglan).

Á plátuhylkinum stendur at sangurin eitur »Seg lágt yvir hav«?

Munurin millum sangin á plátuni, og tann, sum her var prentaður, er so stórur, at ein hevur varhugan av, at hetta eru tveir ymiskir?

Onkur hevur sagt, at kanska er yrkingin umsett úr fremmandum máli (norskum?), av tveimum ymiskum persónum.

Sum áður skrivað eru sangirnir heldur ikki sungnir á sama hátt - (á plátuni og í Suðuroy).

Í Suðuroy, har sangurin hevur verið og er væl kendur, verður hann sungin væl hægri, og stöðgað verður millum hvørt fýrærglu örin-di, meðan á plátuni stöðgað verður millum hvørt átta reglu örin-di.

Suðuroyingar (Vági), sum hava heitt á Sosialin um at royna at fáa upplýsingar um henda sang, meina, at útkomma pláta við »Samgonguni« fer at oyðileggja teirra framfærslu av hesum sangi.

Tíðomís er sangurin av Poul F. »Blóman« nógv broyttur á plátuni, sum kom út fyri nøkrum árum síðani. Tað upprunaliga lagið er nógv brolytt og gjørt verri

meina Suðuroyingar. Broyttingin var eisini gjørd uttan loyvi, spell at sovið skal henda.

Men fyri at venda aftur til sang nr. 1 so skrivur n, at hann stóð prentaður í »Dimmu« heystið 1951.

Leitað hevur verið, men varð yrkingin ikki funnin (kanska ov illa leitað).

Roynt hevur verið at skriva plátuna av, men verða fleiri orð sungin so ógreitt, at hetta lat seg ikki gera.

Men í øllum førum vita vit nú meira um henda sang, enn vit gjørdur frammanundan.

Her er ein sangur um ein, sum leingist eftir sinari.

Mánin lýsir yvir havið, stjórnum tær vísa veg, og mín elskaði Guð gævi, at eg kundi troysta teg.

Ti min longsul hann meg dregur,

heim í fjálga favnin tín, tí at eingin elska hevur, sum eg teg og søta mín.

Langt, langt burtur enn eg eri, havið skulur okkum at, longsulur eg eina beri, hjarta mitt tað ofta græt.

Manga nátt í svøvní sá eg, at tú-komst imóti mær, opnaði tú tinar armar, hvíldi trygt við barmin eg.

Og tá aftur heim vit stevna, heim frá dagsins strev og stríð, skal eg aftur teg umfevna, hvíla tinnu favni í.

Og tá stillast aftur longsul, hjarta mitt av frøði slær, tú og eg tann dag aleina, elska vit hvørt annað har.

Yrkjarin ókendur

Veit nakar hvør yrkjarin er, verið so vinarlig at ringja ella skriva til Sosialin, box 76, tlf. 11820.

panelið

Skulu vit avtaka konufólk?

Í dag:

Elin Súsanna Jacobsen

fingið fleiri møguleikar at velja í, hvussu tær vilja leggja liv sitt til rættis. Tað er jú málið og tað vit meina við frælsi, at flest møguleik fæa mest møgulegt ræði á livi sinum.

Eitt er stöðugt at laga skattalóg og aðrar lógir, ið beinleiðis ávirka gerandisdag okkara, eftir viðurskiftunum, tyngra takið verður at fáa eina sinnalags-broyting, ið hóska til tíðina, og sum er fortreytin fyri, at vit skulu fáa eina tolliga góða javnvág í arbeiðsbyttinum millum menn og kvinnur.

Tað verður jú ikki í bræði og er als ikki ynskjandi, at vit skulu hava eitt kyn, t.v.s. at allar kvinnur skulu gerast menn og gera mannfólkaarbeiði. Ti alt vit vita um, hevur eitt ávíst arbeiðsbyti verið millum kynini. Tað vit mugu fáa greiðu á er, hvat vit skulu brúka konufólk til, nú stöðið er farið at rilla undir tí arbeiðsbyti, vit hava havt í mong, mong ár, og nú tær eru slopnar at læra og lesa og ikki skoyta um at fáa slongt tað keðiligasta, minst virda og ringast lønta arbeiðið í framleiðsluni. Tað er m.a. tí tær eru so illar í sær og rópa um javnrætt og frælsi. Tær vilja sleppa upp í part aftur og sleppa at hjálpa til at stúra.

»Kvinnusakin« er sum kunnugt nógv eldri enn Kvinnuárið, og vit kunnu her hóskaði nevna nokur av teimum úrslitum, ið henda røsla hevur ført til. Tað er innan fyri tey seinastu stórt-hundrað árin, at kvinnur hava fingið valrætt, foreldrarætt, ræði á egnari inntøku, verða javnsettir í hjúnalagnum og javnsettir sum arvingar, og eru slopnar inn á hægri lærustovnar. Óll hesi torvunnu rættindi og mong onnur hava vit, ið nú liva, arvað frá teimum ið undan fóru, og eingin talar um at taka tey frá okkum aftur.

Vit standa í stórari skuld til teirra, ið brúktu alla orku og vistu stórt drivi fyri at vinna hesi rættindi og bitu alla skomm í seg, klæddu seg í mansklæði fyri at verða roknaðar sum fólk. Tær vunnu stórt, men prisurin tær guldur var teirra identitetur

sum konufólk. Tær avnoktaðu øll kvinnulig eyðkenni og striktaðu annað kynið.

Munurin millum tær gomlu kvinnusakskvinnurnar og okkara feministar og reyðhosur eigur at vera, at vit umframt konkretar lógarbroytingar og politiskar broytingar mugu finna ein nýggjan identitet, tí tíðin er farin frá tí gamla. Tað er ikki ein spurningur um at gera kvinnur til menn, men um at vinna meira virðing fyri teimum eyðkennum, vit vanliga kalla kvinnulig, ásannandi at bæði menn og kvinnur mugu sleppa at royna øll tey evni, gávur og kenslur, vit eru fødd við, men sum í uppalgingini verða skift sundur í 2 bólkur, sum mannlig og kvinnulig eyðkenni. Við øðrum orðum: vit mugu mýkja Tarzan og herða Óskufu, og síðan geva henni eitt spark í gumpin.

Tað verður hildið at vera óklæðiligt og ókvinnuligt at vera reyðhosa og feministur — tað er nakað tað sama sum at vera ein brita, og-mangar aftra seg tí við opinlýst at taka undir við teimum, hóast tær duga at siggja, at tær hava grein í sinum máli. Ólika lættari er at tuga og tola og kanska smáknarra inn á hini (mann, arbeiðsgevara, samfelagið), tí tær ikki fingið roynt sini evni, lærdóm og orku, tí hvør vit, men ein fær annað enn skomm og last, háð og spott burtur úr at biðja um at sleppa at halda í róðrið.

Men tað er tíð at spyrja, um tað ikki er neyðugt at fleiri viðganga fyri øðrum og fyri sær sjálvum, at nú krevst drivi og vilji til annað enn knarran, og at vit í orðum og verki mugu vísa á, at hesin kynsrolludebattur, sum tað eitur í dag, er ein spurningur um, hvussu vit skulu finna okkur til rættis í einum nýggjum samfelagi, tí grundarláði er máað burtur undan eini eintýddari konufólkarollu.

Tað kann ikki anna sigast enn at kvinnur formelt hava møguleikar, men ikki brúka teir. Tað finst eingin bundin kvinnulanga longur, møguleikarnir eru fleiri, tí mugu vit velja, og tað krevur drivi. Tað kenst mangan sum at standa á berum botni, tí mangir av hesum møguleikum eru óroyndir higartil.

Sum sagt, eg taki undir við teimum, sum ávarað imóti, at vit enda øll sum eitt kyn. Leggja vit bara dent á javnrætt, missa vit lættliga eitt annað mál úr eygsjón: at vit mugu vera vaknir og ikki lata okkum taka av fótum av teimum kreftum, sum hava størsta fyrirminun av, at vit øll gerast standardmenniskju, at vit øll gerast eins, uttan sereykenni, uttan mun til kyn, tjóð og mentan.

Hetta er hin álvarsamara avbjóðing til bæði menn og kvinnur í okkara tíð, og her krevst at vit øll standa saman og verja okkara eyðkenni.

Elin Súsanna Jacobsen

Úr Vágnum:

Fýra bátar á garnaveiðu

Venus og Mars eru á garnaveiðu undir Føroyum. Báðir bátarnir leggja upp hjá Eivind Rasmus-

sen í Sandavági. Fiskurin verður flaktur og saltaður.

Reynsatindur og Royndir Friða eru eisini á garnaveiðu. Teir leggja veiðuna upp til flakavirkni í Miðvági. Mars var inni mánadagin og avreiddi 15.000 pund. Í gjár skuldi Venus landa 40.000 pund.

Í Miðvági hava fýra bátar røð út síðan á jolum, men veðrið hevur verið so vánaligt, at tað bert hava verið seks útróðrardagar. Síðan Mars fór á garnaveiðu eru teir bert tveir, Ósi og Aldubáran. Hin triðið Vørukletur er til sølu. Godtfred Joensen eigur bátin. Fleiri hava hug at keypa hann, men tað eru trupuleikar við figgingini.

Eldjarn stillar upp aftur

Íslenski forsetin, Kristján Eldjarn, hevur avgjørt at stilla seg upp aftur til næsta forsetavalið í landinum. Kristján Eldjarn hevur higartil sitið sum forseti í átta ár, og roknað verður ikki við, at hann fær nakað móttalevni.